

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 18-06-36776

1

מספר בקשה: 3

בפני כב' השופטת ורד שביט פינקלשטיין

בעניין: עזבון המנוחה ס' ב' ז"ל

מבקשים:
(נתבעים)

1. ד' נ' ב'
2. ב' ש' א'
3. ש' ב'
4. א' ב'
5. ר' א'
6. ש' י'
7. ז' ד'

ע"י ב"כ עו"ד מירה שמש ו/או רמי קסל

נגד

משיב:
(תובע) ע"י ב"כ עו"ד סגלית קסלר

2

3

החלטה

4

1. מונחת לפניי בקשת הנתבעים, המתנגדים, לדחייה או מחיקה על הסף של בקשה לצו קיום

2. צוואה שהגיש התובע בעניין עזבון המנוחה ס' ב' ז"ל (להלן: "המנוחה").

6

2. לטענת הנתבעים, דברי המנוחה והקלטת דבריה, אינם מהווים כלל צוואה וממילא פגומים

3. בפגמים מהותיים אשר מאיינים את תוקפה ועל כן יש למחוק על הסף את הבקשה לקיום

10

הצוואה.

11

12

רקע עובדתי:

13

3. המנוחה הלכה לעולמה ביום 24.2.16 בבית החולים וולפסון בחולון.

15

4. בהתאם לאמור בבקשה לצו קיום צוואה שהגיש התובע, ביום 29.7.15 המנוחה השאירה

17 צוואה בעל-פה מצולמת בוידאו. התובע צירף לבקשה תמליל של הדברים שנאמרו בסרט

18

הווידאו.

19

5. על פי תמליל ההקלטה שהעתקו צורף לבקשה לצו קיום צוואה נאמר כדלקמן:

20

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 36776-06-18

- 1
2 "המנוחה: (במרוקאית) אייכבי משה ויקולקום אטילכום אל פלוס. אני לא רוצה
3 שהבית שלא לעולם ועד לא תימכר. חצי אתם וחצי דני. מתי יש לכם קצת כסף,
4 תסדרו איתו. אם בא ברוך הבא. אם עוד גר בבית שלו, אני לא יודעת. לפעמים
5 מתמרמר עם אשתו משהו וירצה לבוא, חצי שלו, חצי שלכם. והבית הזה לא תימכר
6 לעולם ועד... (נקטע)
7 מתי שמסתדרים הוא ואשתו בסדר, מתי שיש לו משהו וירצה לבוא, יש לו... שלו
8 ואף אחד לא ימכור או לא זה, הבית לעולם ועד.
9 אילנה: אמן".
10
11 6. ביום 14.06.18 הגישו הנתבעים (כאן) בקשה לצו ירושה לרשם לענייני ירושה, כאשר לבקשה
12 זו הגיש התובע התנגדות בטענה העיקרית, כי קיימת צוואה בעל פה, היא הצוואה נשוא
13 הבקשה דנן, אשר הוגשה לקיום ביום 6.12.17.
14
15 7. עם הגשת הצוואה הנטענת לקיום, הגישו הנתבעים (כאן) ביום 17.6.18 כתב התנגדות
16 לקיום הצוואה.
17
18 8. ביום 17.06.17 הודיע ב"כ היועץ המשפטי לממשלה כי אין בכוונתו להתערב בהליכים.
19
20 9. התובענות וההתנגדויות להן, הועברו לבית המשפט ע"י רשם הירושות מכוח סעיף 67(א)(1)
21 לחוק הירושה, תשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק הירושה") ונקבעו לדיון בפני.
22
23 10. ביום 26.11.18 התקיימה ישיבת קדם משפט ראשונה בהליך במסגרתה הוצפו מלוא
24 הקשיים בנוגע לקיומה של הצוואה ו/או תוקפה בכלל. בהמשך לישיבת קדם המשפט, הגישו
25 הנתבעים בקשה למחיקת/ דחיית הבקשה לצו קיום צוואה על הסף, מהנימוקים שיפורטו
26 להלן.
27
28 11. ביום 14.04.19 הוריתי לתובע להגיש את הסרטון שצולם במועד עריכת הצוואה הנטענת,
29 בצירוף תצהיר התובע, כי החומר המוגש הינו מקורי ולא נעשתה בו כל פעולת עריכה או
30 שינוי כלשהו.
31
32 12. לאחר הגשת מכלול כתבי הטענות בבקשה לרבות צפייה בסרטון, ניתנת כעת החלטתי.
33
34 טענות הנתבעים (המבקשים) בבקשה לסילוק על הסף:
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 18-06-36776

- 1 לטענת הנתבעים, האמירות שנאמרו ע"י המנוחה, אינן עונות על הגדרת צוואה, לא צוואה
2 בעל-פה ולא צוואת שכיב מרע, כהגדרתה בסעיף 23 לחוק הירושה וממילא פגומות הן
3 בפגמים מהותיים וצורניים אשר מאיינים את תוקפה, כמפורט להלן:
4
5 א. הבקשה לצו קיום הצוואה הוגשה רק לאחר שהנתבעים הגישו בקשה לצו ירושה אחר
6 המנוחה. לטענתם, עצם ההמתנה להגשת צו קיום צוואה במשך תקופה ארוכה
7 והגשתה רק לאחר שהוגשה בקשה לצו ירושה, מעידה על חוסר תום ליבו של התובע.
8 לטענתם, מדובר בשיהוי של כשנה לאחר פטירת המנוחה ומבלי שהודיע ליתר האחים
9 כי קיים סרטון כזה.
10
11 ב. המנוחה לא היתה במצב של "מי שרואה עצמו, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני
12 המוות". לטענתם המורישה לא אמרה זאת בעת צוואתה ולא פורטו נסיבות
13 המצדיקות זאת.
14
15 ג. אף אם היו דברי המנוחה מהווים צוואה, הרי שצוואה זו בטלה מעצמה, מאחר וחלפו
16 למעלה מ 7 חודשים ממועד הצילום ובהתאם לתנאי סעיף 23 (ג) לחוק הירושה אשר
17 קובע כי צוואה בעל פה מתבטלת כעבור חודש ימים לאחר שחלפו הנסיבות
18 המצדיקות את עשייתה והמצווה עודנו בחיים.
19
20 ד. לא היו עדים כשרים לצוואה: אחת העדות לצילום היא אשתו של אחד הנהנים
21 העיקריים בצוואה לכאורה והדבר פסול ואילו העדה השנייה- נכדתה של המנוחה,
22 הצהירה, כי אין המדובר בצוואה ואף מתנגדת בעצמה לקיום הצוואה.
23
24 ה. התנאי בסעיף 23 לחוק הירושה "השומעים לשונו" לא התקיים, מאחר שספק אם
25 אשתו של המבקש מבינה מרוקאית ואילו אן חולק, כי הנכדה אינה מבינה
26 מרוקאית.
27
28 ו. לא נעשה זיכרון דברים שנחתם בידי שני עדים, בציון היום והנסיבות לעשיית
29 הצוואה ולא הופקד אצל הרשם לענייני ירושה כמצוות סעיף 23 לחוק הירושה.
30
31 ז. סעיף 25 לחוק הירושה, אינו יכול לרפא את הפגמים בצוואה, מאחר ולא התקיימו
32 מרכיבי היסוד בצוואה, כדרישת סעיף 25 לחוק הירושה.
33
34
35
36

תגובת התובע לבקשה לסילוק על הסף:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 18-06-36776

14. מנגד, טוען התובע כי יש לדחות את הבקשה לסילוק/דחייה על הסף ממכלול הטעמים שלהלן:
- א. די בכך, כי קיימת אפשרות ולו קלושה, כי על פי העובדות המהוות את עילת התביעה, יזכה התובע בסעד המבוקש, בכדי שהתביעה לא תימחק באיבה. יש לאפשר לתובע את יומו בבית המשפט על מנת שיוכל להוכיח, כי התקיימו כל היסודות הנדרשים לקיומה של צוואה בעל פה.
- ב. רצונה של המורשה בא לידי ביטוי בצוואה המצולמת, כאשר הצילום נעשה מרצונה החופשי, כשהמנוחה מדברת אל אישתו של התובע – ק' ואל נכדתה – א' ועל כן מדובר בצוואה בעל-פה שנעשתה בפני שתי העדות הנ"ל, כאשר המנוחה היתה במצב של חולה סיעודית, כשהיא בגיל 94 וראתה עצמה מבחינה סובייקטיבית, כמי שמותה קרב.
- ג. באשר לסימוכין ראיתיים חיצוניים בדבר היותה של המצווה "שכיב מרע" טוען התובע, שרשומות רפואיות של המצווה לא יכלו להימסר לו, מאחר ואין למורשה יורשים כחוק. לטענתו, ככל ובית המשפט סבור כי ראיות אלו נחוצות לצורך גילוי האמת, ניתן לקבלם על-ידי מתן צו שיפוטי למסירת רשומות רפואיות.
- ד. ככל ונפלו פגמים בצוואה, ניתן לתקן לרפא ולתקן פגמים אלה, באמצעות הוראת סעיף 25 לחוק הירושה.
15. יצוין, כי התובע לא תמך את תגובתו בבקשה לסילוק על הסף בתצהיר, אלא הפנה ל- 9 תצהירים של אנשים אחרים, חלקם קרובי משפחה של המנוחה.
- דיון והכרעה:**
- סילוק על הסף - כללי:**
16. תקנה 101 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי") מורה אותנו באילו מקרים תידחה תובענה על הסף, וזו לשונה:
- "101. (א) בית המשפט או רשם שהוא שופט רשאי, בכל עת, לדחות תובענה נגד הנתבעים, כולם או מקצתם, מאחד הנימוקים האלה:
- (1) מעשה בית דין;
- (2) חוסר סמכות;
- (3) כל נימוק אחר שעל פיו הוא סבור שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 36776-06-18

17. בענייננו, אין עסקינן במעשה בית דין או בחוסר סמכות ולכן הנימוק המתאים לענייננו הוא
סעיף 3 לתקנה, היינו כל נימוק אחר שעל פיו הוא סבור שניתן לדחות את התובענה.
18. הלכה פסוקה היא שמחיקת תובענה או דחייתה על הסף הינם אמצעים קיצוניים הנקטים
בלית ברירה וכמוצא אחרון. כב' השופט רובינשטיין סקר בע"א 5634/05 צוקית הכרמל
פרויקטים בע"מ נ' מיכה צור חברה לקבלנות כללית בע"מ (פורסם במאגרים, 4.06.07)
את ההלכה הנוהגת בעניין זה:
"הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט ישתמש בסמכותו למחוק תביעה על הסף...
רק במקרים בהם יהיה ברור, כי בשום פנים ואופן אין התובע יכול לקבל, על יסוד
הטענות המבססות את תביעתו, את הסעד המבוקש. בית המשפט – בבואו לשקול
אפשרות זו – ינהג בזהירות רבה וישתמש בסמכותו רק במקרים קיצוניים ויוצאי
דופן".
19. בנוגע לשיקול של סיכויי התביעה במסגרת עתירה למחיקה או לדחיית התובענה על הסף
נקבע בבר"ע 59/81 ארדיטי ואח' נ' עזבון יעקב ארדיטי פ"ד לה (2) 811 כדלקמן:
"נפסק כבר פעמים רבות בעניינים דומים שכאשר מדובר בדחייה או במחיקה של
תביעה על הסף, אין בית המשפט בוחן מה הם סיכויי התובע להצליח בתביעתו,
ואפילו סיכויי התובע קלושים, לא יחסום בפניו בית המשפט את הדרך לבירור
תובענתו אם קיים סיכוי כלשהו על פי כתבי הטענות הנמצאים לפני בית המשפט,
שהתובע יצליח בתביעתו".
מהכלל אל הפרט, לענייננו:
20. בהתאם לסעיף 18 לחוק הירושה צוואה יכולה להועשות באחת מהדרכים הבאות: צוואה
בכתב יד, צוואה בעדים, צוואה בפני רשות או צוואה בעל-פה. מדובר ברשימה סגורה ואין
בילתה.
21. בענייננו אין חולק כי אין המדובר בצוואה בכתב יד כמשמעה בסעיף 19 לחוק הירושה או
צוואה בעדים בהתאם לסעיף 20 לחוק הירושה מאחר ואין בפנינו כל מסמך בכתב, אלא
דברים שאמרה המנוחה בעל-פה ותועדו במצלמה. כמו כן, ברי כי אין המדובר בצוואה
בפני רשות כמשמעה בסעיף 22 לחוק הירושה.
22. על כן, הקטגוריה היחידה אליה יכולה להיכנס הצוואה הנטענת היא צוואה בעל פה
כהגדרתה בסעיף 23 לחוק הירושה. בכדי שמילותיה של המנוחה, יתהוו לכדי צוואה בעל-
פה יהא על התובע לעמוד בתנאים הדווקניים הנקובים בסעיף 23 לחוק הירושה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 18-06-36776

- 1 מרכיבי היסוד בצוואה בעל-פה, כאמור בסעיף 23 לחוק הירושה הם כדלקמן: 23.
- 2
- 3 א. המצווה אמר את הצוואה בעת שהיה במצב של "שכיב מרע" או כ"מי שרואה עצמו,
- 4 **בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות**."
- 5
- 6 ב. הציווי בעל-פה נאמר מפי המצווה עצמו **בפני שני עדים** המבינים את לשונו.
- 7
- 8 24. כמו כן, בהתאם לסעיף 23(ב) לחוק הירושה, דברי המצווה בציון היום והנסיבות לעשיית
- 9 הצוואה, יירשמו בזיכרון דברים שייחתם בידי שני העדים ויופקד על ידיהם אצל הרשם
- 10 לענייני ירושה, ככל האפשר בסמוך לזמן שניתן לעשותם.
- 11
- 12 25. בנוסף, מורה אותנו סעיף 23(ג) לחוק, כי צוואה בעל-פה בטלה כעבור חודש ימים לאחר
- 13 שחלפו הנסיבות שהצדיקו עשייתה והמצווה עודנו בחיים.
- 14
- 15 26. **כבר עתה ייאמר, כי במקרה דנן עולים ספקות וקשיים ממשיים בכל הנוגע להיות הצוואה**
- 16 **צוואה בעל פה כמשמעה בסעיף 23 לחוק הירושה ואף וככל שייקבע כי עסקינן בצוואה**
- 17 **בעל פה בהתאם לסעיף 23 לחוק הירושה, אזי בנוגע לעצם תחולתה של צוואה כאמור ו/או**
- 18 **תוקפה של הצוואה, והכל כמפורט להלן:**
- 19
- 20 27. ראשית, אשר להיות המצווה בבחינת "שכיב מרע" או כ"מי שרואה את עצמה בנסיבות
- 21 **המצדיקות זאת מול פני המוות**" – כידוע, דרישות "שכיב מרע" או היות המצווה במצב
- 22 ש"בו רואה עצמו מול פני המוות" באות לצמצם את המקרים שבהם תוכר צוואה בעל-פה.
- 23 צוואה כזו תוכר רק בנסיבות שבהן מטבע הדברים ניכר בעליל, כי אין למצווה יכולת או
- 24 זמן להעלות את דברי צוואתו על הכתב, שכן אז ניתן להניח כי דבריו מבטאים כוונה כנה
- 25 ואמיתית. המחוקק ביקש לייחד צוואה זו רק למי שנמצא במצבים אלה, בכדי לא להחיל
- 26 הוראה זו על אנשים שיכולים לעשות צוואה באחת הדרכים האחרות המוכרות בחוק
- 27 הירושה. אדם הנמצא במצב של "שכיב מרע" הוא אדם שאינו מתפקד ואין בכוחו וביכולתו
- 28 לטפל בענייניו, ובכלל זה עריכת צוואה בכתב, וזאת להבדיל מאדם חולה - אפילו במחלה
- 29 קשה - המסוגל ללכת ולתפקד ובעת הצורך לדאוג לעריכת צוואה בכתב יד או עדים (שאול
- 30 שוחט, פגמים בצוואות, מהדורה שלישית, עמ' 123-122; ע"א 120/84 **גולדברג נ' אסיאן**,
- 31 פ"ד לט(4) 716). במקרה דנן, כל שנטען הוא שהמנוחה היתה במצב של חולה סיעודית
- 32 כשהיא בת 94 וראתה עצמה מבחינה סובייקטיבי, כמי שמותה קרב. ספק רב אם יש באמור
- 33 כדי לעמוד בדרישות סעיף 23 לחוק הירושה, אולם סוגיה זו טעונה הוכחה וגם אם נטל
- 34 ההוכחה שמוטל על התובע הינו כבד, אין בכך כדי להוות עילה לדחיית התובענה על הסף.
- 35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 18-06-36776

28. שנית, לפי סעיף 23(ג) לחוק הירושה, צוואה בעל פה מתבטלת מאליה "**כעבור חודש ימים**
לאחר שחלפו הנסיבות שהצדיקו עשייתה והמצווה עודנו בחיים". כדברי כב' השופט שאול
שוחט בספרו לעיל פגמים בצוואות: עניין לנו בצוואה "זמנית" שתוקפה הנו עד חודש ימים
לאחר שהמצווה יצא מגדר האנשים שסעיף 23 לחוק התיר להם לערוך אותה. התנאי
לבטלות האוטומטית הוא שהמצווה עודנו בחיים בתום החודש שחלף מאז שחדל להיות
"שכיב מרע", ואחת היא אם במהלך אותו החודש חזר המצווה להיות "שכיב מרע" או
שבשלב מאוחר יותר שוב מצא עצמו בפני המוות.
29. במקרה דנן, בבקשה לקיום הצוואה בעל פה נרשם, כי המוריש השאיר צוואה בעל פה
מצולמת בווידיאו מיום 29.07.15. המנוחה נפטרה ביום 24.02.16, דהיינו 7 חודשים לאחר
צילום הצוואה לכאורה. מכאן, אנו למדים, שבמהלך 7 חודשים לאחר צילום הצוואה,
המנוחה היתה עדיין בין החיים. על כן, על מנת "לצלוח" את תנאי סעיף 23 (ג) לחוק הירושה
על התובע להוכיח כי במהלך אותם 7 חודשים שחלפו מעת שהוקלטו וצולמו דבריה היה
המנוחה במצב של "שכיב מרע" או ראתה עצמה מול פני המוות, כאשר מדובר בתקופה לא
מבוטלת של 7 חודשים שחלפו מעת צילום הצוואה ואין המדובר בנטל של מה בכך.
30. יובהר בהקשר לכל האמור לעיל, כי הן התובע והן הנתבעים, לא הציגו אסמכתאות באשר
למצבה הבריאותי של המנוחה, ומשכך לא הונחה בשלב זה תשתית ראייתית כלשהי, בכדי
להכריע, האם מתקיים בענייננו מצב של "שכיב מרע" או שמא מדובר במילים שאין ביניהן
לבין צוואה שנעשתה בגמירות דעת, כל קשר. אף הנתבעים, ילדיה של המנוחה, שביקשו
לדחות את התביעה על הסף, לא צירפו לבקשתם כל אסמכתא המעידה על מצבה הבריאותי
של המנוחה, בסמוך למותה ומה אירע עמה מעת שנעשה הצילום, הנטען להיות צוואה.
31. שלישית, בנוגע לעדות לצוואה: התובע טוען כי לצוואה היו שתי עדות: אשתו –הגב' ק'
ונכדתה של המנוחה- א' א'. לעומת זאת, א' א', צירפה תצהיר בה כתבה "**מעולם לא שמעתי**
הצהרה שיצאה מפיה של סבתי בקשר לחלוקת הזכויות או בהבטחות כלשהם לש' ואשתו
בקשר לבית". לטענת התובע, א' א' נכחה בעת הצילום, אולם לאור גרסתה בתצהיר, טוען
התובע, כי יבקש להכריז עליה כעדה עוינת.
32. כאמור, סעיף 23 לחוק הירושה דורש **כתנאי יסוד** להכרה בצוואה בעל פה כי תהיה נוכחות
של שני עדים הדוברים את שפתו של המוריש (ראו שאול שוחט, **פגמים בצוואות**, עמ' 131).
הדרישה בדבר נוכחותם של שני עדים לצורך קיום צוואה בעל פה היא דרישה
קונסטטיטיבית ובלעדיה אין הצוואה באה בגדרה של "צוואה" (ע"א 580/84 **היועמ"ש נ'**
פיק, פ"ד מב(2) 703, 712). צורתה של הצוואה בעל פה הנה יוצאת דופן ואין למצוא דוגמתה
בחוקיהן של מדינות רבות בעולם. **משום כך נתפסת הדרישה לקיום שני עדים כדרישה**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 36776-06-18

- 1 קטגורית, כתנאי בל יעבור לאישור הצוואה בעל פה. לפיכך, קיומו של עד אחד
2 בלבד לא יספיק כדי לקיים את הצוואה גם אם עדותו מהימנה ומשכנעת.
3
4 33. אשר על כן, במקרה דנן, כאשר אחת העדות מתכחשת לעצם קיומה של הצוואה ואינה רואה
5 בעצמה עדה לצוואה ואילו העדה השנייה, הינה אשתו של המבקש ליהנות מהצוואה, עולים
6 ספקות ממשיים אודות התקיימות תנאי יסוד זה. אולם, גם לנוכח הקושי המשמעותי
7 בהוכחת יסודות הצוואה, עדיין עומדת לתובע הזכות להוכיח תנאי זה וזאת כחלק מזכותו
8 לגישה לערכאות, אולם כפי שיבואר להלן על התובע יהא לעבור משוכות גבוהות מאוד על
9 מנת להוכיח את מלוא טענותיו, ובפרט משנטל ההוכחה מוטל עליו.
10
11 34. רביעית, עוד אין חולק, כי לפחות חלק מהתנאים הצורניים הקבועים בסעיף 23 לחוק
12 הירושה לא מתקיימים לרבות עריכת זיכרון דברים והפקדתו ברשם הירושות, אולם בעניין
13 זה יש להבחין בין מרכיבי היסוד לבין יתר המרכיבים הדרושים לקיום צוואה בעל-פה.
14 35. כידוע, לבית המשפט סמכות לקיים צוואה על אף פגם פורמלי שנפל בה או בכשרות העדים
15 על פי הוראת סעיף 25 (א) (ב) (1) אשר קובעת כדלקמן:
16
17 "25. (א) התקיימו מרכיבי היסוד בצוואה, ולא היה לבית המשפט ספק כי היא
18 משקפת את רצונו החופשי והאמיתי של המצווה, רשאי הוא, בהחלטה
19 מנומקת, לקיימה אף אם נפל פגם בפרט מן הפרטים או בהליך מן ההליכים
20 המפורטים בסעיפים 19, 20, 22 או 23 או בכשרות העדים, או בהעדר פרט
21 מן הפרטים או הליך מן ההליכים כאמור.
22 (ב) בסעיף זה "מרכיבי היסוד בצוואה" הם:
23 .
24 .
25 (4) צוואה בעל פה כאמור בסעיף 23 – הצוואה נאמרה על ידי המצווה עצמו
26 בפני שני עדים השומעים את לשונו בעת שהיה שכיב מרע או בעת שראה
27 את עצמו, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות."
28
29 36. יוצא, אפוא, כי אם יוכיח התובע כי קיימת צוואה בעל פה בנמצא וכי התקיימו מרכיבי
30 היסוד בצוואה, כמפורט לעיל, יהא עליו להמשיך ולהוכיח כי ניתן יהיה להתגבר על פגמים
31 אחרים הצוואה, מכוח הוראת סעיף 25 לחוק הירושה, אולם מדובר בנטל הוכחה גבוה
32 במיוחד, המתאים לנסיבות מאוד ספציפיות, ורק כאשר לבית המשפט אין כל ספק, כי
33 הצוואה משקפת את רצונו החופשי והאמיתי של המצווה, יורה בית המשפט על קיום
34 הצוואה (ר' לעניין נטל ההוכחה בע"א 250/70 שרעבי נ' סוברי פ"ד כה (1) 429; ע"א 564/71
35 אדלר נ' נשר פ"ד כו (2) 787); ע"א 2098/97 בוסקילה נ' בוסקילה פ"ד נה (03) 837. דעת
36 הרוב מכוונת לרף הדומה לזה של המשפט הפלילי (כב' השופט ברק) בעוד שכב' השופט

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 36776-06-18

- 1 ריבלין סבור, כי דרגת השכנוע שמדבר בה סעיף 25 לחוק הירושה גבוהה מזו הנדרשת
2 במשפט הפלילי). כאשר בכל מקרה של ספק באמיתות הצוואה תפסל הצוואה.
3
- 4 **סיכומם של דברים**, מכל האמור לעיל, עולה כי התובע יצטרך לעמוד בנטל הוכחה גבוה
5 במיוחד, הן בכדי להוכיח את דרישות היסוד בדבר היות המנוחה בבחינת "שכיב מרע" או
6 היותה במצב של "רואה עצמה, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות" וכן קיומם של
7 "שני עדים" כמפורט לעיל. מעבר לכך, על התובע להוכיח כי מצבה הרפואי של המנוחה לא
8 השתנה במשך תקופה ארוכה של 7 חודשים ממועד עריכת הצילום בהתאם לסעיף 23 (ג)
9 לחוק הירושה. לא זו אף זו, גם אם יוכח כל האמור לעיל, יהא על התובע לשכנע את בית
10 המשפט, ללא צל של ספק, כי המנוחה אכן התכוונה, כי מילותיה אלו יהוו צוואתה
11 האחרונה וכי המנוחה היתה בגמירות דעת מוחלטת והבינה כי דבריה מהווים צוואה, וכל
12 זאת בהתאם לסעיף 25 לחוק הירושה.
- 13 הגם שנראה כי קיימים מכשולים רבים ומשמעותיים להכשרת דברי המנוחה לכדי "צוואה
14 בעל-פה", עדיין יש אני סבורה כי יש לאפשר לתובע את יומו בבית המשפט, מתוך הנחה
15 שבשלב זה אין בית המשפט בוחן את סיכויי התביעה, אלא מניח שאם וככל התובע יוכיח
16 את כל האמור בכתב התביעה, לרבות התגברות על הפגמים הרבים בצוואה, לרבות
17 התקיימות כל המרכיבים המפורטים לעיל בסעיף 23 לחוק הירושה ומרכיבי היסוד, קיים
18 סיכוי כלשהו שהתובע יצליח בתביעתו. מסיבה זו איני רואה לנכון לדחות על הסף את
19 התביעה.
20
- 21 עם זאת, לא ניתן להתעלם מכל הפגמים הרבים והמשמעותיים הרובצים לפתחו של התובע
22 ואף מנטל ההוכחה הכבד המוטל על כתפיו כבר בשלב זה של ההליך ועל כן באיזון הראוי
23 בין זכויות הצדדים כאשר מחד חרף הקשיים המרובים יש ליתן לתובע את יומו בבית
24 המשפט, אך מאידך על מנת שהנתבעים לא יעמדו בפני שוקת שבורה, בבואם לגבות את
25 הוצאות ההליך ולנוכח הקשיים המרובים שפורטו לעיל בהוכחת קיומה של הצוואה – אני
26 רואה לנכון, בנסיבות העניין, להורות לתובע להפקיד ערובה בקופת בית המשפט להבטחת
27 הוצאות ההליך בסך של 15,000 ש"ח בתוך 30 ימים מהיום, וזאת כתנאי להמשך ניהול
28 ההליך.
29
- 30 בכפוף לביצוע האמור לעיל, ייקבע מועד להוכחות. יובהר, כבר עתה כי בשל הפגמים
31 המהותיים והצורניים שפורטו לעיל יחל התובע בהבאת הראיות.
32
- 33 המזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.
34
- 35 ניתן לפרסם בהשמטת פרטים מזהים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 36776-06-18

1

2

43. ת.פ. 45 ימים.

3

ניתן היום, כ' ניסן תשע"ט, 25 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.

ורד שביט פינקלשטיין, שופטת

4

5

להתייחס סגורות